

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

6.4.2026. - 10.4.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE (ФРОНТ
ОФИС)

Сарајево, 13.4.2026. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 6.4.2026. - 10.4.2026.**

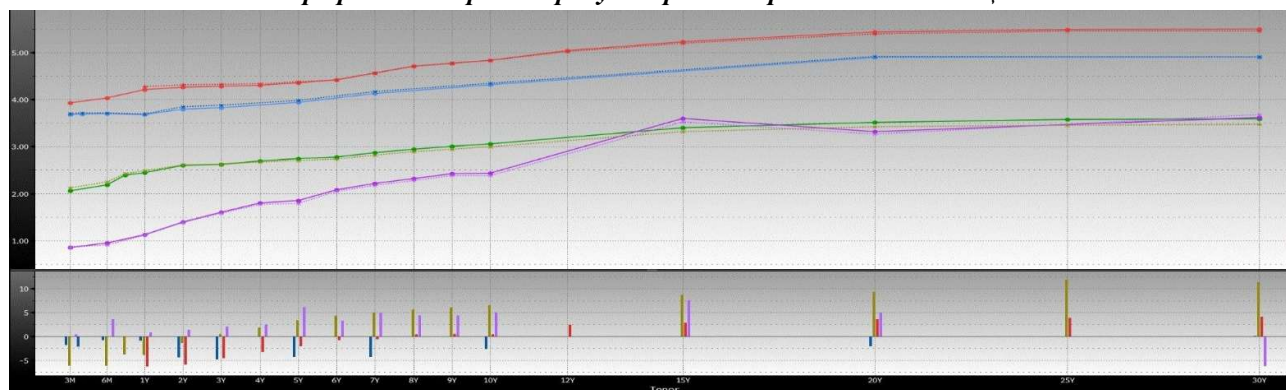
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра		САД		Велика Британија		Јапан	
	3.4.26	10.4.26	3.4.26	10.4.26	3.4.26	10.4.26	3.4.26	10.4.2026
2 године	2,62	2,60	3,84	3,80	4,32	4,26	1,39	1,41
5 година	2,71	2,74	3,98	3,94	4,38	4,36	1,8	1,86
10 година	2,99	3,06	4,34	4,32	4,83	4,84	2,39	2,44

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси		
	3.4.26	-	10.4.26
3 мјесеца	2,147	-	2,084
6 мјесеци	2,247	-	2,164
1 година	2,498	-	2,461

Графикон 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 10.4.2026. године (пуне линије) и 3.4.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси обвезница безбједнијих земаља чланица зоне евра су током протекле седмице забиљежили раст на средњем и крајњем дијелу криве, док су приноси обвезница периферних земаља благо смањени. Фокус тржишних учесника је био усмјерен на преговоре САД-а и Ирана, који су након договореног двоседмичног примирја неуспјешно завршени.

Званичници ЕЦБ су били активни у контексту коментара о монетарној политици и ефектима геополитичких дешавања на економију зоне евра. Члан УВ ЕЦБ Пенета (Panetta) је упозорио на ризике по финансијску стабилност због напетости на тржишту енергената које су посљедица дешавања на Блиском истоку. Истакао је притиске на државне обвезнице, посебно у економијама с високим дугом попут Италије, узроковане растућом перцепцијом глобалног ризика, вишим каматним стопама и одливом капитала из тржишта у развоју. Радев из Бугарске је упозорио на већу вјероватноћу негативних сценарија, наглашавајући потребу за благовременим дјеловањем, ако се криза узрокована дешавањима на Блиском истоку буде директно рефлектовала на плате и марже. Вунш (Wunsch) из Белгије је предложио потенцијална вишеструка повећања каматних стопа ако сукоб потраје, наглашавајући важност рјешавања средњорочних ефеката и смањења

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

зависности од фосилних горива. Чланови УВ ЕЦБ Доленц (Dolenc) и Симкас (Simkus) су упозорили на повећану инфлацију и слабији економски раст зоне евра због рата с Ираном. Доленц је нагласио домино ефекте раста цијена енергије, али је напоменуо да неутрална каматна стопа ЕЦБ од 2% нуди флексибилност. Симкас је истакао да се зона евра креће према неповољном сценарију ЕЦБ, при чему тржишта очекују два повећања каматних стопа од 25 базних поена ове године, иако постоји неизвјесност око трећег повећања. Шеф ЕУ за економију Домбровскис (Dombrovskis) је упозорио на стагфлациони шок, те је наговјестио снижавање изгледа раста ЕУ у мају. Пројекције показују да би БДП ЕУ могао бити 0,4% нижи ове године, ако се цијене енергије нормализују до краја 2026. или 0,6% нижи ове и следеће године ако нормализација потраје дуже, с инфлацијом која би порасла за чак 1,0% ове године или 1,5% ове и 2027. године. Moody's је задржао кредитни рејтинг Француске на нивоу од Аа3 уз упозорење да се политичке подјеле у Француској и припрема за предсједничке изборе негативно рефлектују на напоре за смањење буџетског дефицита

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни и период
1.	Индекс услужног сектора F – EZ	МАР	50,1	50,2	51,9
2.	Композитни индекс F – EZ	МАР	50,5	50,7	51,9
3.	Малопродаја (G/G) – EZ	ФЕБ	1,6%	1,7%	2,0%
4.	Фабричке поруцбине (M/M)	ФЕБ	3,0%	0,9%	-11,1%
5.	Трговински биланс (у млрд EUR) – Француска	ФЕБ	-	-0,58	-0,20
6.	PMI индекс прерађивачког сектора – Њемачка	МАР	-	48,0	43,7
7.	Стопа инфлације (G/G) F – Холандија	МАР	2,6%	2,6%	2,3%
8.	Стопа инфлације (G/G) F – Њемачка	МАР	2,8%	2,8%	2,0%
9.	Индустријска производња (M/M) – Њемачка	ФЕБ	0,7%	-0,3%	0,0%
10.	Биланс текућег рачуна (у млрд EUR) – Њемачка	ФЕБ	-	22,0	18,1

САД

Приноси америчких државних обвезница су током протекле седмице забиљежили смањење дуж цијеле криве. Протекле седмице је на финансијским тржиштима доминирала вијест о постизању привременог двоседмичног примирја између САД-а, Израела и Ирана. Поново је отворен Ормушки мореуз, али је обим дневне пловидбе знатно мањи и уз строге контроле власти у Ирану.

Предсједница FED-а из Кливленда Хамак (Hammack) је изјавила да је њена општа преференција да FED задржи своју референтну каматну стопу непромијењеном „још неко вријеме“. Логан (Logan) из Даласа је истакла двоструке ризике веће инфлације и слабости тржишта рада због рата у Ирану, што компликује економске изгледе FED-а. Вилијамс (Williams) из Њујорка тврди да његови изгледи за инфлацију остају углавном непромијењени, упркос вишим цијенама нафте узрокованим ратом у Ирану. Очекује да ће основна инфлација порастати за 0,1% до 0,2%, те је незнатно снижио своју прогнозу економског раста САД-а за 2026. годину на 2%-2,5% са 2,5%-2,75%. Вилијамс вјерује да је тренутна монетарна политика у доброј позицији да се носи с неизвјесностима, док се предсједник Пауел (Powell) и други званичници слажу да су каматне стопе на одговарајући начин уравнотежене да би се управљало ризицима од споријег раста и растуће инфлације. Потпредсједник FED-а Џеферсон (Jefferson) је упозорио да рат у Ирану повећава неизвјесност и врши притисак на инфлацију у краткорочном периоду. Упркос утицају на цијене енергије, сматра да је тренутна политика прикладна за уравнотежење инфлације и стабилизацију радних мјеста. Гулсби (Goolsbee) из Чикага је истакао да нафта може повећати цијене на стагфлациони начин, што га чини опрезним у вези с прогнозама макроекономских показатеља.

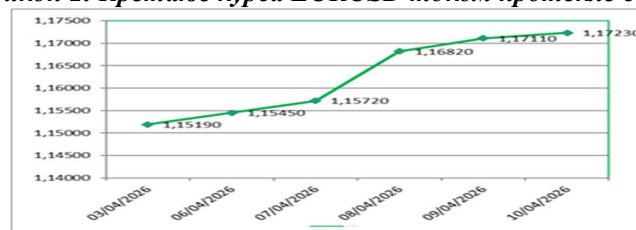
Економски савјетник Бијеле куће Хасет (Hassett) је изјавио да се, упркос текућем рату, очекује да ће америчка економија и даље одржати стопу раста од 4% до 5% ове године.

FED тражи од главних америчких банака детаље о њиховој изложености приватним кредитима након пораста откупа из фондова и пораста проблематичних кредита у индустрији.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	ГДП (Q/Q) – годишњи ниво – фин.	IV квартал	0,7%	0,5%	4,4%
2.	Лична потрошња – прел.	IV квартал	2,0%	1,9%	3,5%
2.	РСЕ дефлатор (G/G)	ФЕБ	2,8%	2,8%	2,8%
3.	Индекс личних прихода	ФЕБ	0,3%	-0,1%	0,4%
4.	Индекс личних расхода	ФЕБ	0,6%	0,5%	0,3%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	4. апр	210.000	219.000	203.000
6.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	28. мар	1.828.000	1.794.000	1.832.000
7.	ISM индекс услужног сектора	МАР	54,9	54,0	56,1
8.	Број захтјева за хипотекарне кредите	3. апр	-	-0,8%	-10,4%
9.	Поруџбине трајних добара Ф	ФЕБ	-1,4%	-1,3%	-0,4%
10.	Фабричке поруџбине	ФЕБ	-0,2%	0,0%	0,0%

Графикон 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио повећање с нивоа од 1,1519 на ниво од 1,1723.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница су забиљежили смањење дуж цијеле криве приноса након што је постигнут договор о примирју на Блиском истоку. Вјероватноћа повећања референтне каматне стопе на наредним сједницама MPC ВоЕ је значајно смањена, за априлску сједницу на 16% и јунску 65%, како је дошло до пада цијене нафте.

Предсједник Одбора за финансијску стабилност и гувернер ВоЕ Бејли (Bailey) је упозорио да би могло доћи до стресова на тржишту приватних кредита, а након шока који је услиједио ратом на Блиском истоку. Према његовим ријечима, регулатори треба да се фокусирају на опасности приватних кредита имајући у виду њихов брзи раст. Тржишта приватних кредита су доживјела „boom“ након финансијске кризе када су регулатори поштрили правила за банке, гдје су онда зајмопримци тражили алтернативна рјешења.

Замјеница гувернера ВоЕ Ломбардели (Lombardelli) је изјавила да би динамичко одређивање цијена (мијењање цијена у реалном времену) могло убрзати инфлацију, али исто тако помоћи економији да повећа ефикасност коришћења својих капацитета. Међутим, упозорила је да су домаћинства узнемирена због значајне волатилности цијена и да би иста могла проузроковати вишу инфлацију у будућности. Ломбардели је нагласила потребу да централне банке боље разумију како домаћинства и предузећа доживљавају инфлацију. Такође је истакла да сви сектори планирају да у наредној години прошире своју употребу динамичког одређивања цијена.

ОЕСД је позвао министрицу финансија Ривес (Reeves) да ревидира и поједностави порески систем да би се подстакао слаб раст, позивајући на дубинску ревизију да би се смањиле дисторзије, затвориле рупе у закону и укинуле олакшице/изузећа која немају јасну економску или социјалну сврху. Препоручује се проширење ПДВ основице уз компензацију домаћинстава с ниским приходима, уклањање стимуланса у порезу на доходак који одвраћају од рада и ажурирање застарјелих процјена имовине за порез на имовину. Напоменули

су да је раст застао и упозорили да би Велика Британија могла бити међу економијама које су највише изложене шоку иранског рата.

Табела 5: Кретање економских индикатора за В. Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Промјене у девизним резервама ВоЕ (у млрд. USD)	MAP	-	-7,884	2,022
2.	PMI грађевинског сектора	MAP	43,7	45,6	44,5
3.	PMI услужног сектора	MAP	51,2	50,5	53,9
4.	Композитни PMI	MAP	51,0	50,3	53,7

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио смањење с нивоа од 0,87249 на ниво од 0,87079. GBP је апрецирала у односу на USD, па је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3202 на ниво од 1,3462.

ЈАПАН

Током протекле седмице, кретања на јапанском финансијском тржишту била су под снажним утицајем геополитичких дешавања на Блиском истоку, првенствено ултиматума предсједника Трампа упућеног Ирану, постигнутог двоседмичног примирја између САД-а и Ирана, заказаних директних преговора између САД-а и Ирана у Пакистану крајем седмице, те неизвјесности око блокаде Ормушког мореуза. Приноси јапанских државних обвезница су, након почетног раста дуж цијеле криве приноса почетком седмице, средином седмице забиљежили пад на средњем и дужем дијелу криве приноса, а седмицу су завршили растом и на вишем нивоу него на крају претходне седмице. Индекс Nikkei 225 биљежио је волатилна кретања.

ММФ је током седмице подржао ВоЈ у постепеном повећању каматних стопа и позвао на фискални опрез, наводећи отпорност јапанске економије упркос шокovima на глобалном тржишту, уз пројекцију наставака раста у 2026. години прије успоравања на око 0,8%. Гувернер ВоЈ Казуо Уеда (Kazuo Ueda) је у обраћању Парламенту истакао да су реалне каматне стопе негативне, што финансијске услове чини прилагодљивим, док је замјеник гувернера Химино (Himino) нагласио да ВоЈ пажљиво прати ризике успоравања економије и инфлаторних притисака у случају продужене ескалације на Блиском истоку, да Јапан тренутно није у стагфлацији, те да ће ВоЈ доносити одлуке о монетарној политици на својим састанцима, на основу анализе утицаја сукоба на Блиском истоку, као и на основу свих расположивих податка и информација.

Министрица финансија Катајама (Katayama) је поновила спремност власти да дјелују на свим фронтovima на тржиштима, што је једна у низу сличних порука из Министарства финансија у посљедњих неколико седмица. Тренутне процјене говоре да постоји око 60% вјероватноће да ће ВоЈ повећати референтну каматну стопу на свом састанку 28. априла.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Потрошња домаћинства (G/G)	ФЕБ	-0,80%	-1,8%	-1,0%
2.	Водећи индекс - прелим.	ФЕБ	112,4	112,4	112,1
3.	Коинцидирајући индекс – прелим.	ФЕБ	116,4	116,3	117,9
4.	Реалне плате (G/G)	ФЕБ	1,3%	1,9%	0,7%
5.	Номиналне плате (G/G)	ФЕБ	2,7%	3,3%	2,5%
6.	Салдо текућег рачуна (у млрд. JPY)	ФЕБ	3.479,8	3.932,7	931,0
7.	Индекс потрошачког повјерења	МАР	38,3	33,3	39,7
8.	Поруцбине машинских алата (G/G) – прелим.	МАР	-	28,1%	24,2%
9.	Индекс произвођачких цијена (G/G)	МАР	2,3%	2,6%	2,1%
10.	Индекс произвођачких цијена (M/M)	МАР	0,7%	0,8%	0,1%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 183,88 на ниво од 186,70. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио смањење с нивоа од 159,67 на ниво од 159,27.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедељак је износила 111,54 USD (96,83 EUR).

На почетку седмице је цијена овог енергента благо повећана у односу на крај претходне седмице. Промет бродова у Ормуском мореузу попео се на највиши ниво од првих дана рата јер је све више земаља постигло споразуме о сигурном пролазу с Ираном.

Током трговања у уторак цијена овог енергента је наставила с растом услед очекивања тржишта да ли ће доћи до великог напада америчко-израелске коалиције на Иран. Производња сирове нафте ОПЕКС-а пала је у марту највише у посљедње четири деценије јер је рат умањио извоз нафте са Блиског истока. Производња је смањена за 7,56 милиона барела дневно или око 25%, на 22 милиона барела дневно.

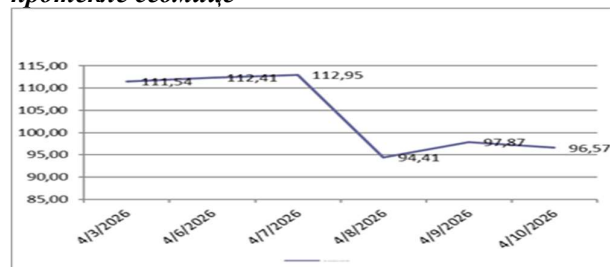
Сређином седмице дошло је до значајног смањења цијене нафте након договореног примирја на Блиском истоку. Овај пад је био највећи дневни пад од априла 2020. године.

У четвртак је цијена нафте повећана због неизвјесности да ли ће примирје остати на снази, те забринутости да ће Ормушки мореуз остати уско грло у дистрибуцији енергената. На пролазак кроз мореуз чека 800 танкера, што је и даље разлог више цијене нафте. Иран је ограничио пролаз, али је одредио безбједне руте, при чему је само неколико бродова пролазило кроз Ормушки мореуз.

У петак је цијена благо смањена у односу на четвртак. Саудијска Арабија је обновила пуни капацитет пумпања свог нафтовода Исток-Запад на седам милиона барела дневно. Обновљена је и производња из Арамковог приобалног постројења Манифа.

Цијена једног барела нафте на крају седмице је износила 96,57 USD (82,38 EUR), што представља пад од 13,42% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 4.676,76 USD (4.060,04 EUR).

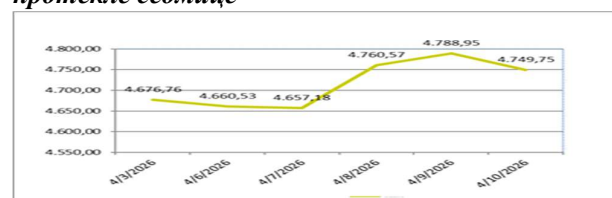
У понедељак је цијена злата благо смањена. Централна банка Француске је продала своје резерве злата које је држала у САД-у посљедњих неколико деценија. Продато је укупно 129 тона злата у периоду од јула 2025. до јануара 2026. године. Приликом трансакција продаје злата реализован је капитални добитак у износу од 12,8 милијарди EUR, чиме је финансијски резултат за 2025. годину износио 8,1 милијарду EUR, умјесто потенцијалног губитка од 4,7 милијарди EUR. Централна банка Француске је купила ново злато на европском тржишту како би задовољила стандарде ЛБМА. Гувернер Де Галу (de Galhau) је изјавио да ова трансакција продаје представља једнократну и изузетну операцију и не постоји технички разлог или намјера да се оваква врста операције понови. Иако је аргументација продаје логична, тржишта сматрају да се овдје не ради о модернизацији портфеља новим златом (рафинација злата и уштеда логистичких трошкова) већ искључиво о смањењу геополитичког ризика према САД-у. Турска је продала 70 тона злата у вриједности од преко 10 милијарди долара у седмици до 27. марта, смањивши нето резерве злата за 120 тона. Централна банка Турске је интервенисала да подржи лиру усред растућих трошкова енергије. Бруто резерве злата су пале на 702 са 822 тоне.

У уторак се цијена злата није битно мијењала. Цијена овог племенитог метала је у сриједу повећана након објављеног примирја на Блиском истоку.

У четвртак се цијена злата кретала у уском распону. Гувернер Централне банке Пољске Глапински (Glapiński) је изјавио да та земља тренутно држи 580 тона злата и наставиће с куповинама до момента када се постигне циљ од 700 тона. У петак је цијена злата благо смањена у односу на четвртак.

Цијена једне fine унце злата је износила 4.749,75 USD (4.051,65 EUR), што представља раст од 1,56% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одржање одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.